

Έμμεση Φορολογία

**Μέρος του Συνοπτικού
Οδηγού Φορολογίας 2016**

03 ΕΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

3.1 ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Τι είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ);

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι ένας έμμεσος φόρος κατανάλωσης, ο οποίος επιρρίπτεται από τον πωλητή στον αγοραστή. Σε γενικές γραμμές, εάν ο αγοραστής είναι υποκείμενος στο φόρο, ο ΦΠΑ των αγορών του εκπίπτει από το ΦΠΑ των πωλήσεων που πραγματοποιεί (και αποδίδεται μόνο η διαφορά) ή επιστρέφεται. Σε κάθε περίπτωση, ο ΦΠΑ συνιστά κόστος, όταν ο αγοραστής δεν είναι υποκείμενος στο φόρο.

Ποιος είναι υποκείμενος σε ΦΠΑ;

Υποκείμενος στο φόρο είναι γενικά ο παραγωγός, ο έμπορος αγαθών και ο πάροχος υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασης και του επιδιωκόμενου σκοπού τους.

Ποιες συναλλαγές υπάγονται σε ΦΠΑ;

Μερικές από τις βασικές συναλλαγές που υπόκεινται σε ΦΠΑ, είναι οι ακόλουθες:

<ul style="list-style-type: none"> • πώληση ακινήτων • πώληση αγαθών • παροχή υπηρεσιών 	Συναλλαγές εντός Ελλάδας
<ul style="list-style-type: none"> • εισαγωγή αγαθών • ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών • λήψη υπηρεσιών από το εξωτερικό 	Διασυνοριακές συναλλαγές

Ποιοι συντελεστές ΦΠΑ ισχύουν στην Ελλάδα;

Ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ είναι 24% και εφαρμόζεται στην πλειονότητα των αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες υπάγονται σε μειωμένους συντελεστές 13% και 6% (π.χ. φαρμακευτικά προϊόντα, διαμονή σε ξενοδοχεία). Παράλληλα, όλοι οι παραπάνω συντελεστές μειώνονται κατά 30% όταν αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιούνται έως το τέλος του 2016 σε ορισμένα απομακρυσμένα νησιά του Αιγαίου.

Ισχύουν απαλλαγές από το ΦΠΑ;

Ναι. Ενδεικτικά, απαλλάσσονται του ΦΠΑ οι ακόλουθες πράξεις:

- οι ενδοκοινοτικές παραδόσεις και οι εξαγωγές αγαθών,
- η πλειοψηφία των υπηρεσιών που παρέχονται σε αλλοδαπά πρόσωπα υποκείμενα σε ΦΠΑ,
- οι διεθνείς μεταφορές,

-
- εκπαιδευτικές, ασφαλιστικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες περίθαλψης,
 - συναλλαγές που αφορούν συγκεκριμένους τύπους πλοίων και αεροσκαφών.

Εκτός από απαλλαγές, σε ορισμένες περιπτώσεις ο νόμος παρέχει, υπό προϋποθέσεις, δυνατότητα αναστολής καταβολής του φόρου, μεταξύ άλλων, κατά την τοποθέτηση αγαθών σε ειδικά καθεστώτα/αποθήκες ή κατά την εισαγωγή νέων αγαθών επένδυσης από τρίτες (εκτός ΕΕ) χώρες.

Οι επιχειρήσεις εκπίπτουν όλο το ΦΠΑ των αγορών τους;

Γενικά, ο ΦΠΑ αγορών εκπίπτει κατά το μέρος που οι αγορές χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση πράξεων που παρέχουν δικαίωμα έκπτωσης του φόρου. Τέτοιες πράξεις είναι όλες οι φορολογητέες πράξεις, καθώς και ορισμένες απαλλασσόμενες πράξεις, όπως οι ενδοκοινοτικές παραδόσεις και οι εξαγωγές. Αντίθετα, δικαίωμα έκπτωσης δεν μπορεί να ασκηθεί για αγορές οι οποίες χρησιμοποιούνται για απαλλασσόμενες πράξεις που δεν δίνουν δικαίωμα έκπτωσης, όπως είναι οι ασφαλιστικές και οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Σε περίπτωση που επιχείρηση χρησιμοποιεί αγορές για την πραγματοποίηση πράξεων που παρέχουν δικαίωμα έκπτωσης καθώς και πράξεων που δεν παρέχουν τέτοιο δικαίωμα, ο φόρος για τις κοινές αυτές δαπάνες εκπίπτει αναλογικά (pro-rata).

Ο ΦΠΑ αγορών δεν εκπίπτει γενικά όταν επιβαρύνει ορισμένες δαπάνες όπως:

- αγοράς, εισαγωγής ή ενδοκοινοτικής απόκτησης καπνοβιομηχανιών προϊόντων, οινοπνευματωδών ή αλκοολούχων ποτών,
- δεξιώσεων, ψυχαγωγίας και φιλοξενίας,
- στέγασης, τροφής, ποτών, μετακίνησης και ψυχαγωγίας για το προσωπικό ή τους εκπροσώπους της επιχείρησης,
- αγοράς, εισαγωγής ή ενδοκοινοτικής απόκτησης της πλειοψηφίας των επιβατικών μέσων μεταφοράς, σκαφών και αεροσκαφών ιδιωτικής χρήσης που προορίζονται για αναψυχή ή αθλητισμό, καθώς και οι σχετικές δαπάνες καυσίμων, επισκευής, συντήρησης, μίσθωσης και κυκλοφορίας.

3.2 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΙ ΔΑΣΜΟΙ

Τι είναι οι εισαγωγικοί δασμοί;

Εισαγωγικοί δασμοί είναι οι έμμεσοι φόροι που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή ορισμένων αγαθών από τρίτες (μη Κοινοτικές) χώρες. Οι δασμοί υπολογίζονται σύμφωνα με την δασμολογητέα κλάση και την αξία των εισαγόμενων αγαθών και καταβάλλονται στο τελωνείο κατά τον εκτελωνισμό τους.

Προβλέπεται δυνατότητα αναστολής καταβολής;

Ναι. Όπως ισχύει και στην περίπτωση του ΦΠΑ, παρέχεται η δυνατότητα αναστολής καταβολής εισαγωγικών δασμών για αγαθά τα οποία τοποθετούνται σε ειδικά καθεστώτα/ αποθήκες πριν τον εκτελωνισμό τους στην Ελλάδα, με τους σχετικούς δασμούς (και τον ΦΠΑ) να πληρώνονται κατά την έξοδο των αγαθών από τα καθεστώτα αυτά.

3.3 ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ

Επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου σε περιορισμένο αριθμό συναλλαγών, ως ποσοστό επί της αξίας μιας συναλλαγής. Ενδεικτικά αναφέρονται μερικές από τις συνήθεις συναλλαγές των οποίων η αξία υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου.

Μισθώματα εμπορικής μίσθωσης ¹	3,6%
Συμβάσεις επιχειρηματικού δανείου (όχι όταν δανειστής είναι τράπεζα)	2,4%
Ιδιωτικά δάνεια (αναλόγως της φύσης των μερών)	2,4% - 3,6%
Διευκολύνσεις ανάληψης μετρητών	1,2%

¹ Εκτός, εάν υπόκεινται σε ΦΠΑ.

▷ Υπάρχει δυνατότητα απαλλαγής από το τέλος χαρτοσήμου σε κάποιες συναλλαγές, υπό προϋποθέσεις.

3.4 ΛΟΙΠΟΙ ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ

Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (ΦΣΚ)	Επιβάλλεται 1% ΦΣΚ στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (δεν επιβάλλεται κατά τη σύσταση εταιρείας).
Τέλος Επιτροπής Ανταγωνισμού	Ανταποδοτικό τέλος 0,1% επί του κεφαλαίου σύστασης ή επί του ποσού της αύξησης κεφαλαίου των ΑΕ.
Κοινωνική Ασφάλιση	Εργοδοτική εισφορά 25,06% επί του μικτού μισθού ενός εργαζομένου.
Εισφορά Ν.128/1975	Επιβάρυνση δανειοληπτών με την ετήσια τραπεζική εισφορά 0,6% (0,05% μηνιαίως) επί του υπολοίπου του ανεξόφλητου ποσού τραπεζικού δανείου ¹ .
Φόρος Ασφαλίσεων	Φόρος μεταξύ 4% - 20% επί των απαιτητών ασφαλίσεων και συναφών δικαιωμάτων. Εξαιρούνται τα συμβόλαια διάρκειας τουλάχιστον 10 ετών.

¹ Ισχύουν κάποιες εξαιρέσεις (πχ. δάνεια μεταξύ τραπεζών κλπ.)